

Wyrok z dnia 17 marca 2010 r.

III SK 33/09

Ustalenie, że przedsiębiorstwo dominujące na rynku właściwym stosowało niedozwoloną praktykę ograniczającą konkurencję przez przedstawianie oferty z uciążliwymi warunkami, nie oznacza, iż tym samym przedsiębiorstwo to dopuściło się także praktyk według kwalifikacji z art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (jednolity tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.).

Przewodniczący SSN Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Bogusław Cudowski, Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 marca 2010 r. sprawy z powództwa S.-P. SA w W. przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z udziałem zainteresowanego PKP C. SA w W. o ochronę konkurencji, na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej i zainteresowanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 stycznia 2009 r. [...]

1) o d d a l i ł skargę kasacyjną strony powodowej i o d d a l i ł skargę kasacyjną zainteresowanego.

2) zniósł koszty postępowania kasacyjnego między stroną powodową i zainteresowanym.

3) zasądził od strony powodowej i zainteresowanego po 270 zł (dwieście siedemdziesiąt) na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e

Decyzją z dnia 31 grudnia 2004 r. pozwany - Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek powoda S.-P. SA w W.: - uznał za praktykę ograniczającą konkurencję określoną w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o

ochronie konkurencji i konsumentów (jednolity tekst: Dz.U z 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm), nadużywanie pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych, przez przyznawanie przez PKP C. SA w ramach umów wieloletnich zróżnicowanych wielkości upustów na przewóz węgla kamiennego, kontrahentom o podobnej wartości obrotów i wielkości masy przewiezionych towarów i nakazał jej zaniechania; - nie stwierdził stosowania przez PKP C. SA praktyki ograniczającej konkurencję, określonej w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych, przez stosowanie wobec niektórych spośród kontrahentów obowiązku przedstawienia harmonogramu planowanych przewozów; - nie stwierdził stosowania przez PKP C. SA praktyki ograniczającej konkurencję określoną w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych, przez stosowanie wobec niektórych spośród kontrahentów obowiązku przedstawienia harmonogramu planowanych przewozów; - uznał za praktykę ograniczającą konkurencję określoną w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nadużywanie pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych, przez różnicowanie przez PKP C. SA w umowach z kontrahentami warunków związanych z możliwością zmiany masy towarów deklarowanej do przewozów w poszczególnych kwartałach oraz deklarowanej rocznej masy towarów i nakazał jej zaniechania; - uznał za praktykę ograniczającą konkurencję określoną w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nadużywanie pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych, przez różnicowanie przez PKP C. SA w umowach z kontrahentami warunków związanych z możliwością zmiany masy towarów deklarowanej do przewozów w poszczególnych kwartałach oraz deklarowanej rocznej masy towarów i nakazał jej zaniechania; - nie stwierdził stosowania przez PKP C. SA praktyki ograniczającej konkurencję, określonej w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych, przez narzucanie przez PKP C. SA niektórym spośród kontrahentów obowiązku przedstawienia harmonogramu planowanych przewozów oraz różnicowania przez PKP C. SA w umowach z kontrahentami warunków związanych z możliwością zmiany masy towarów deklarowanej do przewozów w poszczególnych kwartałach oraz deklarowanej rocznej masy towarów;

- nie stwierdził stosowania przez PKP C. SA praktyki ograniczającej konkurencję, określonej w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych, przez uchylanie się od zawarcia umowy wieloletniej na przewóz węgla kamiennego; - uznał za praktykę ograniczającą konkurencję, określoną w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nadużywanie pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych, przez zastrzeganie przez PKP C. SA w treści zawieranej z kontrahentem umowy wieloletniej, że PKP C. SA nie będzie realizować na jego rzecz przewozów do wymienionych stacji odbiorczych i wymienionych odbiorców towarów i nakazał jej zaniechania; - uznał za praktykę ograniczającą konkurencję, określoną w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nadużywanie pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych, przez narzucanie przez PKP C. SA w treści zawieranej z kontrahentem umowy wieloletniej, że PKP C. nie będzie realizować na jego rzecz przewozów do wymienionych stacji odbiorczych i wymienionych odbiorców towarów i nakazał jej zaniechania.

Na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes UOKiK nałożył na PKP C. SA karę pieniężną w wysokości 20.000.000 zł za naruszenie zakazu określonego w art. 8 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 2 pkt 3, 5 i 6 ustawy antymonopolowej.

Po rozpatrzeniu wniosku S.-P. SA w W. Prezes UOKiK postanowił nie nadawać decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Odwołanie od powyższej decyzji wniesione przez PKP C. SA było rozpoznawane przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie [...], przy czym sprawa ta i sprawa niniejsza zostały na rozprawie w dniu 14 czerwca 2007 r. połączone do wspólnego rozpoznania i odrębnego rozstrzygnięcia.

Decyzja w pkt VII w zakresie nie stwierdzenia stosowania przez PKP C. SA praktyki ograniczającej konkurencję przez uchylanie się od zawarcia umowy wieloletniej na przewóz węgla kamiennego i w pkt XI odnoszącym się do wniosku S.-P. SA o nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności została zaskarżona odwołaniem przez powoda - S.-P. SA w W.

W odpowiedzi na odwołanie powoda, Prezes UOKiK wnosił o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Za interesowany PKP C. SA wnosilo o oddalenie odwołania powoda.

Wyrokiem z dnia 12 lipca 2007 r. Sąd Okręgowy-Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: - w pkt I zmienił zaskarżoną decyzję w punkcie XI w ten sposób, że nadał decyzji w punktach I, IV, V, VIII i IX rygor natychmiastowej wykonalności, - w pkt II oddalił odwołanie w pozostałej części, - w pkt III zasądził od S.-P. SA w W. na rzecz: Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz PKP C. SA w W. kwotę 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy-Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, że PKP C. jest podmiotem świadczącym usługi przewozowe. Zasady świadczenia usług regulowały w 2003 r. „Zasady sprzedaży usług przewozów towarowych przez PKP C. SA na 2003 rok”. Zasady te przewidują trzy podstawowe modele, w oparciu o które PKP C. świadczy usługi przewozowe: - na zasadach ogólnych, w oparciu o Taryfę Towarową PKP C. SA i Regulamin Przewozu Przesyłek Towarowych PKP C. SA - zawarciu umowy odbywa się przez przyjęcie przez PKP C. przesyłki do przewozu wraz z listem przewozowym; - z zastosowaniem umów specjalnych, które mają na celu wprowadzenie konkurencyjnych zasad świadczenia usług przewozowych, w szczególności przez stosowanie upustów od cen. Upusty dostępne są dla wszystkich kontrahentów PKP C., którzy stale współpracują z tym przedsiębiorcą. Ceny ustalane są z uwzględnieniem zleconych przez kontrahenta przewozów w ciągu ostatnich 12 miesięcy do dnia ustalenia opłaty za przewóz w umowie specjalnej; - z zastosowaniem umów wieloletnich, które polegają na ukształtowaniu wzajemnych stosunków PKP C. i jego kontrahentów z uwzględnieniem planowanej przez kontrahenta w przyszłości ilości przewozów oraz przewidywanych przez kontrahenta relacji, na jakich przewozy te będą realizowane. Umowy wieloletnie zawierane są z klientami będącymi płatnikami należności przewozowych, którzy zadeklarują przewiezienie w okresach rocznych określonej ilościowo masy towarowej lub ilości Intermodalnych Jednostek Transportowych (UTI) oraz wskażą relacje przewozowe. Umowa wieloletnia może być zawarta na okres nie krótszy niż 24 miesiące, a ponadto kontrahent jest zobowiązany do przedstawienia harmonogramu planowanych przewozów tj. zestawień roczno-kwartalnych planów przewozów na rok następny w formie zgodnej z załącznikiem do umowy oraz miesięcznych harmonogramów przewozów na miesiąc następny.

S.-P. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność w zakresie spedycji, który przy wykonywaniu swojej działalności korzysta z usług przewozowych PKP C. S.-P.

Opiera działalność na tym, że oferuje swoim kontrahentom relatywnie tańsze przewozy niż przewozy oferowane bezpośrednio przez PKP C. dzięki uzyskiwaniu od PKP C. upustów o wielkości znacznie wyższej niż te, jakie otrzymaliby jego poszczególni kontrahenci. S.-P. uznając, że barierą w dalszym zwiększaniu obrotów i pozyskiwaniu klientów jest wysokość upustów przyznanych przez PKP C., ograniczająca możliwość skutecznego negocjowania z nowymi klientami, wystąpiło o przyznanie jej upustu w wysokości 10% na przewóz węgla kamiennego, uzasadniając to tym, że inni przedsiębiorcy zlecający PKP C. przewozy towarów masowych o porównywalnej masie i obrotach korzystają z większych upustów. PKP C. nie zgodziło się na udzielenie upustu w takiej wysokości. Poinformowało jedynie o możliwości zawierania wieloletnich umów przewozowych, którą wykorzystała już część przedsiębiorców. S.-P. wystąpiło zatem do PKP C. z ofertą zawarcia umowy wieloletniej na okres 2-3 lat, dołączając informacje o swoich kontrahentach, planowanej wielkości przewozów oraz listę przedsiębiorców, z którymi prowadziło negocjacje w sprawie zawarcia umów na spedycję towarów, kierunków przewozów oraz stacji końcowych dla poszczególnych grup towarów. Od dostarczenia tych dokumentów PKP C. uzależniało bowiem zawarcie umowy wieloletniej. Po dwóch miesiącach od wystąpienia S.-P. otrzymał od PKP C. projekt wieloletniej umowy przewozowej, jaką stosuje on w przypadku przewozów paliw stałych, tj. głównie węgla kamiennego. PKP C. poinformowało przy tym, że samo prowadzi negocjacje z wieloma krajowymi elektrowniami w sprawie zawarcia wieloletnich umów, których przedmiotem byłaby spedycja i przewóz węgla. PKP C. oświadczyło jednocześnie, że zawarcie przez niego wieloletniej umowy np. z Elektrownią w P. nie wyklucza zawarcia z wnioskodawcą umowy, której przedmiotem byłby przewóz węgla - na jego zlecenie - do tej Elektrowni, jeżeli warunki obydwu umów byłyby takie same. W przedłożonym projekcie PKP C. nie wprowadziło także ograniczeń, jeżeli chodzi o wyjęcie spod zakresu jej stosowania poszczególnych stacji. Przedłożenie przez PKP C. projektu wieloletniej umowy nie doprowadziło do zakończenia negocjacji i podpisania umowy. PKP C. żądało dostarczenia kolejnych danych dotyczących przewidywanych wielkości przewozów, w różnych wariantach, na okres 2003 - 2006. Na spotkaniu negocjacyjnym w dniu 9 września 2002 r. przedstawiciele PKP C. podważyli celowość zawarcia umowy wieloletniej. Oświadczyli, że PKP C. zawarło wieloletnią umowę przewozu węgla (obejmującą również usługi spedycyjne) z PHU E. Spółką z o.o., będącym jednym z najważniejszych kontrahentów S.-P. oraz prowadzi zaawansowane rozmowy z innymi

przedsiębiorcami wymienionymi przez S.-P. w dotychczasowej korespondencji z przewoźnikiem. Pismem z dnia 7 grudnia 2002 r. PKP C. przedstawiło propozycję upustów na przewozy na rok 2003. Wnioskodawcy zaoferowane zostały, w ramach umowy wieloletniej, upusty na przewóz węgla kamiennego w wysokości 3,5%. Zaoferowany upust dla węgla - będącego podstawowym przedmiotem spedycji - był znacznie niższy niż upust, z jakiego wnioskodawca korzystał w 2002 r. na podstawie umów jednorocznych (upust ten wynosił 6% a w sezonie letnim nawet 11%). Upust ten był również znacznie niższy od upustu w wysokości 12%, z jakiego korzystali inni spedytorzy i zleceniodawcy. Wnioskodawca nie przyjął oferty PKP C. Następnie S.-P. otrzymał kolejny projekt umowy wieloletniej z dodatkowym zastrzeżeniem, że PKP C. nie będzie realizować na jego rzecz przewozów węgla kamiennego do wymienionych z nazwy 20 stacji końcowych. Jako powód wprowadzenia tych ograniczeń PKP C. podało zakontraktowanie przez niego przewozów węgla kamiennego do odbiorców mających siedziby w tych miejscowościach. Wnioskodawca nie godząc się na wszystkie postanowienia umowy, zaakceptował ofertę przewoźnika w zakresie upustów na 3 grupy towarów, tj. kruszywo, złom oraz wyroby hutnicze. Pomimo tego, umowa ta nie została zawarta. W 2003 r. S.-P. zawarło umowy jednoroczne na przewóz węgla na gorszych zasadach niż w 2002 r., tj. otrzymało upust w wysokości 3%.

W ocenie Sądu Okręgowego, nie zasługuje na uwzględnienie zarzut dotyczący naruszenia przepisu art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów przez przyjęcie, że PKP C. SA nie uchylało się od zawarcia umowy wieloletniej na przewóz węgla kamiennego, a jego zachowanie związane z prowadzeniem negocjacji nie ograniczało konkurencji. Powód zarzucał, że PKP C. stawiało mu w trakcie negocjacji coraz mniej korzystne i nierównoprawne warunki dotyczące wysokości upustów (a więc cen) oraz kierunków przewozów. Zdaniem powoda, PKP C. pozorowało negocjacje przez narzucanie warunków, które byłyby nie do przyjęcia dla jakiegokolwiek kontrahenta kierującego się racjonalnymi przesłankami. W przedstawionych powodowi projektach umów były zawarte warunki, których powód nie mógł zaakceptować, i warunki te zostały w innych punktach zaskarżonej decyzji uznane za praktykę ograniczającą konkurencję. Dotyczy to w szczególności różnicowania przez PKP C. wielkości upustów, przyznaniu powodowi upustów niższych od stosowanych w umowach zawartych z innymi kontrahentami oraz w umowach zawartych wcześniej z samym powodem, a także odmowy realizowania

przewozów do określonych stacji odbiorczych i odbiorców towarów. Powód podniósł ponadto, że składane przez niego w trakcie negocjacji propozycje nie były w ogóle brane przez PKP C. pod uwagę, a podmiot ten prowadził równoległe własne negocjacje z kontrahentami powoda. Powód podkreślił, że aby można było mówić o negocjacjach w pełnym tego słowa znaczeniu, musi występować ekwiwalentność świadczeń, której w tym przypadku nie było.

Według Sądu pierwszej instancji, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, brak jest podstaw, aby przyjąć, że PKP C. celowo uchylało się od zawarcia umowy wieloletniej na przewóz węgla kamiennego. Podczas prowadzonych negocjacji PKP C. przedstawiło bowiem S.-P. trzy różne projekty umów wieloletnich, które powód odrzucił uznając, że przedstawione przez PKP C. warunki (dotyczące zwłaszcza wysokości przyznawanych upustów oraz ograniczania możliwości przewozów do niektórych stacji) są dla niego niekorzystne. Powód mógł zatem zawrzeć umowę wieloletnią z PKP C. na przewóz węgla, tym bardziej, że projekt umowy zawarty w piśmie z dnia 27 lutego 2003 r. został przedstawiony jako oferta handlowa i stały się wiążący po jego zaakceptowaniu przez S.-P.

Zdaniem Sądu, brak jest dowodów na potwierdzenie stanowiska prezentowanego przez powoda, że PKP C. pozorowało prowadzenie negocjacji, a jego działania polegające na ich przeciąganiu miały na celu przejęcie potencjalnych kontrahentów S.-P., o których wiedzę PKP C. pozyskało z informacji przekazanych przez powoda w trakcie negocjacji. Zostało bowiem wykazane, że PKP C. prowadziło wcześniej negocjacje z aktualnymi lub przyszłymi kontrahentami S.-P., zanim uzyskało informacje od powoda w trakcie ustalania warunków umowy wieloletniej. Ponadto PKP C., jako przewoźnik, z którego usług korzystało S.-P., posiadało wiedzę dotyczącą jego kontrahentów na podstawie listów przewozowych, którymi dysponowało świadcząc usługi przewozowe. Zdaniem Sądu Okręgowego nie można stwierdzić, że PKP C. uchylało się od zawarcia umowy wieloletniej na przewóz węgla kamiennego, przeciwdziałając w ten sposób ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji. S.-P. nie kwestionował faktów, na podstawie których pozwany wydał zaskarżoną decyzję, jak również nie wskazał na żadne nowe fakty oraz wnioski dowodowe uzasadniające stanowisko zajęte w odwołaniu, wskazujące na uchylanie się przez PKP C. od zawarcia umowy wieloletniej z powodem.

Sąd Okręgowy za zasadny uznał zarzut naruszenia art. 90 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez odmowę nadania decyzji, w części dotyczącej na-

kazu zaniechania praktyk, rygoru natychmiastowej wykonalności. Stwierdzone przez Prezesa UOKiK w zaskarżonej decyzji [...] praktyki nadużywania pozycji dominującej, polegające na przyznawaniu w umowach z kontrahentami zróżnicowanych wielkości upustów są uznawane za jedne z najgroźniejszych dla konkurencji. Zakaz różnicowania warunków umów odnosi się zarówno do warunków cenowych jak i niecenowych, jednakże te pierwsze są uznawane za najbardziej uciążliwe. W związku z tym nienadanie decyzji w punktach nakazujących zaniechanie stosowania praktyk rygoru natychmiastowej wykonalności spowodowałoby dalsze pogłębianie się negatywnych skutków stosowanych przez PKP C. praktyk cenowych zarówno dla interesów kontrahentów PKP, jak i podmiotów powiązanych z nim stosunkami umownymi, a także dla interesu publicznego, ze względu na wpływ, jaki zniekształcenia konkurencji w sektorze transportu wywierają na kondycję gospodarki jako całości. Sąd Okręgowy wziął pod uwagę to, że stwierdzone praktyki były stosowane przez PKP C. od 2002 r., a fakt ich stosowania został wykazany w postępowaniu ponad wszelką wątpliwość. Stosowanie przez PKP C. praktyk nadużywających pozycję dominującą na rynku, przez nieuzasadnione, dowolne i uznaniowe różnicowanie upustów i innych niecenowych warunków umów w stosunku do swoich kontrahentów naruszało konkurencję na rynku. Stosując stwierdzone praktyki, PKP C. dopuszczało się manipulowania rynkiem przez dokonywanie arbitralnego wyboru, którym kontrahentom mogą być stworzone preferencyjne warunki, a którzy w rezultacie jego działań mogą stać się niekonkurencyjni, czego skutkiem jest zagrożenie wypadnięciem z rynku. Według Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie została spełniona także druga przesłanka z art. 90 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - konieczność ochrony konsumentów. Faktem powszechnie wiadomym jest bowiem, że koszty transportu oddziałują na gospodarkę zarówno w skali makro, jak i mikroekonomicznej, a szczególnie w tych dziedzinach gospodarki, gdzie stanowią relatywnie wysoki składnik kosztów (np. energetyka). Ponieważ zachowania PKP C. wpływają wysoce negatywnie na rynek i są podejmowane od dawna, Sąd pierwszej instancji uniemożliwił ich kontynuowanie przez nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Apelacje od powyższego wyroku Sądu Okręgowego złożyły: strona powodowa - S.-P. SA w W., skarżąc wyrok w części, tj. jego punkt II i III oraz strona zainteresowana skarżąc wyrok Sądu Okręgowego w jego pkt I.

Wyrokiem z dnia 15 stycznia 2009 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił obie apelacje. Rozpoznając apelację strony powodowej

Sąd drugiej instancji, dzieląc i przyjmując za własne ustalenia faktyczne wyroku Sądu pierwszej instancji uznał, że PKP C. SA nie nadużyło pozycji dominującej na rynku, naruszając art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy antymonopolowej przez uchylanie się od zawarcia umowy wieloletniej na przewóz węgla kamiennego. Stosownie do art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, praktyką ograniczającą konkurencję jest nadużywanie pozycji dominującej, w wyniku której dochodzi jednocześnie do przeciwdziałania ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji. Sformułowanie tej praktyki ma charakter ogólny. Przepis art. 8 ust. 2 pkt 5 powołanej ustawy może być zatem uznany jako zawierający swego rodzaju klauzulę generalną, zakazującą stosowania przez dominanta praktyk antykonkurencyjnych, godzących w stan aktualnej lub potencjalnej konkurencji. Uchylanie się od zawarcia umowy wieloletniej - co było przedmiotem zarzutu powoda wobec PKP C. - w sytuacji wykazania, że PKP C. celowo dążyło do niezawarcia umowy, spełniałoby przesłanki określone w tym przepisie. PKP C. jako podmiot posiadający pozycję dominującą na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych, ingerowałaby w ten sposób w rynek, na którym prowadzi działalność S.-P., zniekształcając istniejącą na tym rynku konkurencję (tj. na rynku spedycji towarów). Wbrew jednak temu, co powód uważa, zebrany w sprawie materiał dowodowy nie dawał podstaw do przyjęcia, że PKP C. uchylało się od zawarcia umowy wieloletniej na przewóz węgla kamiennego. PKP C. przedstawiło argumenty, że nie musiało przeciągać negocjacji ze S.-P. w sprawie zawarcia umowy wieloletniej w celu rozpoznania i przejęcia potencjalnych kontrahentów S.-P. PKP C. prowadziło bowiem wcześniej negocjacje z kontrahentami lub potencjalnymi kontrahentami S.-P. Ponadto, jako przewoźnik, z którego usług korzystało S.-P., PKP C. dysponowało informacjami dotyczącymi kontrahentów S.-P. (PKP C. dokonując przewozów towarów dysponuje listami przewozowymi, w których oprócz stron umowy przewozu, tj. nadawcy i odbiorcy określone są dane, co do ilości, rodzaju i wielkości masy przewożonych towarów). W trakcie prowadzonych negocjacji PKP C. przedstawiło S.-P. trzy różne projekty umów wieloletnich (w tym ostatni projekt, zawarty w piśmie z dnia 27 lutego 2003 r., przedstawiony został jako oferta handlowa, który stałby się wiążący po jego akceptacji przez stronę powodową). Ostatecznie strony nie doszły do porozumienia i nie podpisały umowy ze względu przede wszystkim na to, że S.-P. uznało warunki przedstawione przez PKP C. - w szczególności w odniesieniu do wysokości przyznawanych upustów oraz ograniczania możliwości przewozów do niektórych stacji - za niekorzystne.

Pomimo prowadzonych negocjacji stronom nie udało się zawrzeć umowy wieloletniej, jednak PKP C. zaoferowało powodowi taką możliwość. Wobec tego, zdaniem Sądu drugiej instancji, nie można przyjąć, że PKP C. nie przejawiała aktywności w zakresie prowadzenia z powodem rozmów, których celem było stworzenie możliwości podpisania umowy wieloletniej. Przypisanie w tej sytuacji PKP C. jako „rzeczywistych” intencji dążenia do niezawarcia umowy wieloletniej jest nieuprawnione. Sam brak zgody strony negocjacji na wprowadzenie postanowień do umowy w brzmieniu zaproponowanym przez drugą stronę nie uprawnia do wniosku, że ma miejsce uchylanie się od zawarcia umowy. Strona powodowa miała możliwość zawarcia umowy wieloletniej. Z możliwości tej nie skorzystała z tego powodu, że zaproponowane warunki oceniła jako niekorzystne. Sąd drugiej instancji podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji oraz stanowisko Prezesa UOKiK, że nie można jednakże traktować przedstawienia niekorzystnych, w ocenie powódki, warunków umów, nawet jeżeli niektóre z nich zostały uznane za praktyki ograniczające konkurencję, za równoznaczne z uchylaniem się przez PKP C. od zawarcia umowy wieloletniej. Sąd drugiej instancji podkreślił, że niektóre praktyki stosowane były przez PKP C. powszechnie (pkt I, IV i V decyzji), a więc również wobec innych podmiotów, co nie oznacza, że PKP C. uchylało się od podpisania z innymi podmiotami umów wieloletnich na przewóz towarów. Nie można stwierdzić, że stawiane przez PKP C. warunki były coraz mniej korzystne, jeżeli w piśmie z dnia 27 grudnia 2002 r. PKP C. zaoferowało S.-P. upusty w ramach umowy wieloletniej na przewóz węgla kamiennego, w wysokości 3,5%, a w piśmie z dnia 27 lutego 2003 r. - w wysokości 6%. Działania PKP C. nie mogą być również ocenione jako pozorowane, ponieważ gdyby tak było, PKP C. nie przedstawiłoby stronie powodowej umowy jako oferty handlowej (którą podmiot ten mógł podpisać).

Według Sądu drugiej instancji uchylanie się od zawarcia umowy oraz narzucanie uciążliwych warunków umów należy rozpatrywać jako odrębne praktyki. Stosowanie praktyki polegającej na narzucaniu uciążliwych warunków umów nie zawsze jest równoznaczne ze stosowaniem praktyki polegającej na uchylaniu się od zawarcia umowy. W przedmiotowej sprawie stwierdzono w postępowaniu administracyjnym istnienie przesłanek do uznania stosowania przez PKP C. praktyk polegających na nieuzasadnionym różnicowaniu kontrahentów oraz na narzucaniu uciążliwych warunków umów (pkt I, IV, V, VIII i IX decyzji), co ostatecznie zostało zaakceptowane przez Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 20 listopada 2008 r. [...], natomiast brak było prze-

ślanek do stwierdzenia praktyki polegającej na uchylaniu się przez PKP C. od zawarcia umowy wieloletniej (pkt VII decyzji).

Sąd drugiej instancji uznał, że zgłoszony w apelacji strony powodowej wniosek o dopuszczenie dowodu z korespondencji między S.-P. SA i PKP C. SA oraz wyroków sądowych w sprawach z powództwa PKP C. SA przeciwko S.-P. SA na okoliczność odmowy zawarcia i braku podstaw do odmowy zawarcia przez PKP C. SA umowy wieloletniej ze S.-P. SA nie mógł zostać uwzględniony z uwagi na to, że nie zostało wykazane, że potrzeba powołania się na te dowody wynikła później. Samo stwierdzenie, że potrzeba powołania się na te dowody wynikła w związku z wydanym wyrokiem, zdaniem Sądu drugiej instancji, jest w świetle art. 381 k.p.c. niewystarczające.

Rozpoznając apelację zainteresowanego, Sąd drugiej instancji podzielił podstawę faktyczną oraz podstawę prawną wyroku Sądu pierwszej instancji co do nadania decyzji organu antymonopolowego z dnia 31 grudnia 2004 r. rygoru natychmiastowej wykonalności w jej pkt I, IV, V, VIII i IX. Sąd drugiej instancji zwrócił uwagę na to, że niniejsza sprawa była rozpoznawana łącznie ze sprawą z odwołania PKP C. od tej samej decyzji organu antymonopolowego, w której decyzję w zakresie stosowania niedozwolonych praktyk rynkowych uznano za prawidłową, czyniąc ustalenia faktyczne i dokonując prawnej oceny.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyły skargami kasacyjnymi strona powodowa oraz strona zainteresowana.

Strona powodowa zaskarżyła powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w części dotyczącej pkt I w zakresie, w którym dotyczy on oddalenia apelacji strony powodowej oraz w całości co do pkt II i pkt III. Skargę oparto na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. W ramach podstawy naruszenia przepisów prawa materialnego skarżąca zarzuciła: a) błędną wykładnię art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów przez przyjęcie, że nie można stwierdzić, że działania PKP C. SA polegające na przedstawianiu oferty handlowej zawierającej warunki umowne jako stwierdzone praktyki ograniczające konkurencję, były jednocześnie praktyką ograniczającą konkurencję, polegającą na nadużywaniu przez PKP C. SA pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych przez odmowę lub uchylanie się od zawarcia umowy wieloletniej na przewóz węgla kamiennego; b) błędną wykładnię art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów przez przyjęcie, że nie można

stwierdzić, że działania PKP C. SA polegające na przewlekłym prowadzeniu negocjacji (przedłużanie i niepodejmowanie negocjacji), były jednocześnie praktyką ograniczającą konkurencję, polegającą na nadużywaniu przez PKP C. SA pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych przez uchylanie się od zawarcia umowy wieloletniej na przewóz węgla kamiennego.

W ramach podstawy naruszenia przepisów postępowania w skardze zarzucono naruszenie: - art. 233 § 1 k.p.c., przez oczywistą sprzeczność ustaleń Sądu Apelacyjnego (w oparciu o ustalenia Pozwanego i Sądu pierwszej instancji) z treścią zebranego przez niego materiału dowodowego oraz naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów i dowolne przyjęcie, że działania PKP C. SA, polegające na przedstawianiu, w sposób przewlekły, oferty handlowej zawierającej warunki umowne jako stwierdzone praktyki ograniczające konkurencję, nie były praktyką ograniczającą konkurencję, polegającą na nadużywaniu przez PKP C. SA pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych przez uchylanie się od zawarcia umowy wieloletniej na przewóz węgla kamiennego; - art. 381 k.p.c., przez niewłaściwą wykładnię tego przepisu i nieuwzględnienie wniosków dowodowych zgłoszonych przez powoda w apelacji w postaci korespondencji między S.-P. SA i PKP C. SA oraz wyroków sądowych w sprawach z powództwa PKP C. SA przeciwko S.-P. SA na okoliczność odmowy zawarcia i braku podstaw do odmowy zawarcia przez PKP C. SA umowy wieloletniej ze S.-P. SA w związku z niewykazaniem, że potrzeba powołania się na te dowody wynikała później, podczas gdy powód nie mógł powołać się na te fakty i dowody w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, gdyż wyroki (większość) zapadły już po wydaniu wyroku Sądu pierwszej instancji lub uzasadnienia do wydanych wyroków powstały już po wydaniu wyroku Sądu pierwszej instancji, co skutkowało brakiem wszechstronnego wyjaśnienia sprawy; - art. 328 k.p.c. przez uzasadnienie wyroku polegające na wprowadzeniu pojęcia „celowe dążenie do niezawarcia umowy” przez PKP C. SA bez jasnego wyjaśnienia dlaczego tylko zamiar bezpośredni ograniczenia konkurencji jest zdaniem Sądu nieodzowną przesłanką dla stwierdzenia praktyki ograniczającej konkurencję, podczas gdy dotychczasowe orzecznictwo wskazywało, że wystarczający jest sam skutek w postaci ograniczenia konkurencji i w sposób pełny i jasny to uzasadniało, co powoduje że treść uzasadnienia wyroku uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej punktu I w zakresie, w którym dotyczy oddalenia apelacji powoda, w całości co do pkt II i pkt III wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 31 grudnia 2004 r. [...] w pkt VII i uznanie za praktykę ograniczającą konkurencję, określoną w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nadużywanie przez PKP C. SA pozycji dominującej na krajowym rynku kolejowych przewozów towarowych, przez uchylenie się od zawarcia umowy wieloletniej na przewóz węgla kamiennego i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego oraz wszystkich instancji - w tym o kosztach zastępstwa prawnego; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej punktu I w zakresie w którym dotyczy oddalenia apelacji powoda, w całości punktów II i III i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego - w tym o kosztach zastępstwa prawnego.

Zainteresowany - w swojej skardze kasacyjnej - zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w części jego pkt I, w zakresie w jakim Sąd Apelacyjny oddalił apelację Zainteresowanego. Skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego oraz przepisów postępowania (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.).

W ramach podstawy naruszenia przepisów prawa materialnego zarzucono niewłaściwe zastosowanie art. 90 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, przez przyjęcie, że w dacie zamknięcia rozprawy istniały okoliczności faktyczne uzasadniające zmianę pkt XI decyzji Prezesa UOKiK z dnia 31 grudnia 2004 r. [...], przez nadanie pkt I, IV, V, VI, VIII, IX tej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W ramach podstawy procesowej skarżący zarzucił naruszenie art. 316 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez niewzięcie pod uwagę stanu rzeczy istniejącego w chwili wydania orzeczenia, tj. przez nieuwzględnienie przy wydawaniu zaskarżonego wyroku warunków panujących na rynku przewozu towarów koleją, a w szczególności słabnącej pozycji rynkowej Skarżącego oraz rozwoju konkurencji na tym rynku, wskazujących na brak ziszczenia się przesłanek uzasadniających nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności pkt I, IV, V, VI, VIII, IX decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 31 grudnia 2004 r. [...].

Skarżący wniosł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części objętej niniejszą skargą i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie w tym zakresie do

ponownego rozpoznania wraz z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strony powodowej pozwany Prezes UOKiK wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie - w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania - o jej oddalenie oraz o zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną zainteresowanego Prezes UOKiK wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie - w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania - o jej oddalenie oraz o zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Strona powodowa w odpowiedzi na skargę kasacyjną zainteresowanego wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania o oddalenie skargi oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych prawem, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strony powodowej zainteresowany wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi oraz o zasądzenie od powoda na rzecz zainteresowanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpatrując sprawę w zakresie wynikającym ze sprecyzowanych wskazanymi zarzutami podstaw skargi kasacyjnej (por. art. 398¹³ § 1 k.p.c.) Sąd Najwyższy uznał, że żaden z postawionych zarzutów skargi powoda nie jest zasadny. Podstawy materialnoprawnej (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) dotyczą dwa zarzuty odnoszące się wyłącznie do błędnej wykładni art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Żaden z tych zarzutów nie uwzględnia zawartej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku oceny interpretacyjnej wskazanego przepisu a bezpodstawnie imputuje Sądowi rzekomą wykładnię przez wyrwanie z rozbudowanych ustaleń faktycznych stanowiących podstawę wyroku (por. art. 398¹³ § 2 k.p.c.), określone fragmenty, nadając im, w izolacji od podstaw wyroku nieuprawnione znaczenie. Co więcej - w uzasadnieniu oceny prawnej zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny powołuje interpretację, którą zdaje się podzielać sam skarżący. Tak np. Sąd Apela-

cyjny stwierdził, że: „W sprawie, zważywszy na stanowiska pozwanego i powoda można przyjąć, że nie jest kwestionowane, iż negatywne oddziaływanie na rynek spedycji może mieć miejsce zarówno wówczas, gdy działania PKP C. prowadzą wprost do wyeliminowania z rynku określonych spedytorów, tzn., gdy PKP C. odmawia zawarcia z nimi umowy o przewóz, jak i wtedy, gdy przewoźnik czyni to pośrednio oferując warunki nie do przyjęcia dla spedytora. Jednakże i tu Sąd Apelacyjny podziela pogląd organu antymonopolowego, że uchylanie się od zawarcia umowy oraz narzucenie uciążliwych warunków umów należy rozpatrywać jako odrębne praktyki. Wobec tego stosowanie praktyki polegającej na narzucaniu uciążliwych warunków umów nie zawsze jest równoznaczne ze stosowaniem praktyki polegającej na uchylaniu się od zawarcia umowy”.

Powyższe stanowisko zaskarżonego wyroku nie nasuwa zastrzeżeń. Jego istota prawidłowo wskazuje na to, że stosowanie praktyki polegającej na narzucaniu niejednorodnych lub uciążliwych warunków umów, tak jak w sprawie niniejszej ustalone i objęte kwalifikacją nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym w rozumieniu art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nie podlega automatycznej kwalifikacji jako nadużycie pozycji dominującej polegające na uchylaniu się przez „dominanta” od zawarcia umowy wieloletniej, według art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy. Ujmując to syntetycznie - dodatkową kwalifikację zakazanej praktyki ograniczającej konkurencję powinno uzasadniać poczynienie innych ustaleń faktycznych, od tych, które zostały już w całości objęte poprzednią oceną.

Tymczasem Sąd Apelacyjny przyjął, że poza osądzonymi praktykami PKP C. nie dopuściło się tej jeszcze, która byłaby uchYLENIEM się od zawarcia umowy. Jest to więc kwestia ustalonego stanu faktycznego i poddania go subsumcyjnej ocenie a nie - jak to bezpodstawnie przyjmuje skarżący - błędna wykładnia wskazanego przepisu. Zasadnicze w tym zakresie ustalenie faktyczne zaskarżonego wyroku opiera się na niebudzącej zastrzeżeń syntezie szczegółowych okoliczności faktycznych. W szczególności według dokonanych w postępowaniu sądowym ustaleń, które są wiążące dla Sądu Najwyższego (por. art. 398¹³ § 2 k.p.c.), PKP C. SA i S.-P. SA prowadziły negocjacje w sprawie umowy wieloletniej. Sporna między stronami była kwestia upustów cenowych, których domagała się S.-P. PKP C. nie blokowała zawarcia umowy, przeciwnie przedstawiła nawet konkretną ofertę; ostatecznie do zawarcia tej umowy nie doszło, bo strony nie porozumiały się co do jej warunków. W szerokim kontekście okoliczności faktycznych ustalonych w zaskarżonym wyroku istotnych dla wyjaśnie-

nia, czy miała miejsce odrębna praktyka PKP C. polegająca na uchylaniu się od zawarcia umowy mieści się również ustalenie, że PKP nie pozorowało gotowości do zawarcia umowy.

Trzeba też zauważyć, że w drugim z postawionych zarzutów skarżący przypisywaną Sądowi Apelacyjnemu wykładnię wywodzi z faktów, których nie ma w podstawie faktycznej wyroku, a nawet są z tą podstawą sprzeczne - jakoby PKP C. niepodejmowała negocjacji.

Bezzasadna jest także podstawa skargi powoda dotycząca naruszenia wskazanych przepisów prawa procesowego. Stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Nie jest więc dopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym kwestionowanie swobodnej oceny dowodów dokonywanej przez Sąd na podstawie art. 233 § 1 k.p.c. Niezależnie od tego należy zauważyć, że uzasadnienie postawionego w tym zakresie zarzutu jest powtórzeniem zarzutu dotyczącego oceny prawnej wyroku i nie konkretyzuje ogólnie postawionego twierdzenia o sprzeczności ustaleń z zebrany w sprawie materiałem.

Równie ogólnikowy i z tego powodu uniemożliwiający jego rozpoznanie jest zarzut naruszenia art. 381 k.p.c. Skarżący nie określił nawet dowodów, które jego zdaniem niesłusznie nie zostały przeprowadzone przez Sąd Apelacyjny, ograniczając się do swoiście enigmatycznej uwagi jakoby objęte wnioskiem dowodowym „wyroki (większość) zapadły już po wydaniu wyroku pierwszej instancji lub uzasadnienia do wydanych wyroków powstały już po wydaniu wyroku pierwszej instancji”. Nie wiadomo o jakie wyroki skarżącemu chodzi i nie wskazano dlaczego ich nieuwzględnienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, co stanowi niezbędny warunek podstawy skargi kasacyjnej dotyczącej naruszenia przepisów postępowania (por. art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Bezzasadny jest także ostatni z zarzutów tej podstawy, dotyczący naruszenia art. 328 k.p.c. Skarżący nieadekwatnie do wymagań wskazanego przepisu określającego (w § 2) skład uzasadnienia wyroku (co uzasadnienie powinno zawierać) - kwestionuje wybrany fragment zawartego w wyroku, zgodnie z art. 328 § 2 k.p.c., wyjaśnienia jego podstawy.

Bezzasadne są także podstawy skargi kasacyjnej PKP C. SA.

W przedmiocie nadania decyzji Prezesa UOKiK rygoru natychmiastowej wykonalności oba rozpatrujące sprawę Sądy, Sąd pierwszej instancji na skutek odwołania

S.-P. SA od decyzji Prezesa UOKiK a następnie Sąd drugiej instancji, na skutek apelacji PKP C. SA, oparły prawidłowo orzeczenie w tym zakresie na podstawie art. 90 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, ustanawiającym dwie przesłanki nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności - wymóg ochrony konkurencji lub ważny interes konsumentów.

Istotnym elementem oceny, że zachodzą przesłanki rygoru było określenie objętych decyzją Prezesa UOKiK praktyk ograniczających konkurencję, których PKP C. powinna zaniechać, jako praktyk „uznawanych za jedne z najgroźniejszych dla konkurencji”. Według Sądu nienadanie rygoru natychmiastowej wykonalności i dopuszczenie dalszego stosowania tych praktyk aż do uprawomocnienia się decyzji spowodowałoby ze względu na ich uciążliwość, zagrożenie konkurencji i dawność ich stosowania (od 2002 r.) dalsze pogłębianie się negatywnych skutków zarówno dla interesów kontrahentów PKP jak i podmiotów powiązanych z nim stosunkami umownymi, a także dla interesu publicznego.

W zarzutach skargi nie zostały podważone przesłanki zaskarżonego wyroku. Co więcej uległy one wzmocnieniu na skutek uprawomocnienia się decyzji, której nadano przedmiotowy rygor. Prawomocnie zakończyło się już postępowanie, w którym Sąd oddalił odwołanie PKP C. kwestionujące stosowanie przedmiotowych praktyk ograniczających konkurencję.

Skarga kasacyjna nie wiąże przedstawionych zarzutów z tym co jest podstawą zaskarżonego rozstrzygnięcia, ale powołuje się na nowe okoliczności, które - według skarżącego - zaistniały w trakcie trwającego w sprawie postępowania sądowego. Jednakże te nowe okoliczności - co należy podkreślić - nie odnoszą się do przesłanek zaskarżonego wyroku, tych które w przedmiocie rygoru miały istotne znaczenie, że chodzi o praktyki „najgorsze dla konkurencji” i że są one stosowane przez PKP C. od 2002 r. Jest raczej oczywiste, że potrzebu wymuszenia zaniechania takich jak ustalono poważnych praktyk ograniczających konkurencję nie zdezaktualizowały podawane przez skarżącego twierdzenia o słabnącej pozycji rynkowej skarżącego oraz rozwoju konkurencji na rynku. Stanowisko skarżącego jest nieprzekonujące, bo nawet gdyby rzeczywiście wystąpiły zjawiska, o których mowa w skardze to przecież nie mogłyby one usprawiedliwiać dalszego stosowania praktyk zakazanych zwłaszcza, że były one „jednymi z najgroźniejszych dla konkurencji”.

Nie ma racji skarżący, powołując się na art. 316 § 1 k.p.c., który - według stanowiska skarżącego - miałby uzasadniać rozstrzygnięcie w przedmiocie nadania ry-

goru decyzji Prezesa UOKiK nie według przesłanek tej decyzji dotyczących i nawet nie w zakresie rozpatrywanego w postępowaniu sądowym odwołania, ale - w jakimś oderwaniu od tego stanu rzeczy funkcjonalnie z rygiorem natychmiastowej wykonalności - związującym - wyłącznie według podanych przez skarżącego okoliczności, które miałby Sąd wyjaśnić według stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy.

Stanowisko skarżącego nie może być zaakceptowane, bo bezzasadnie nie uwzględnia szczególnego przedmiotu postępowania w sprawach z zakresu ochrony konkurencji. Przedmiotem tym jest decyzja Prezesa UOKiK, wyposażonego w ustawowo określoną kompetencję, jest też odwołanie od decyzji. W orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie - stosownie do art. 479^{31a} k.p.c. - Sąd nie rozstrzyga bezpośrednio o stosunkach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów, ale rozstrzyga o oddaleniu odwołania od decyzji Prezesa Urzędu, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia (§1); w razie zaś „uwzględnienia odwołania” Sąd zaskarżoną decyzję albo uchyla, albo zmienia w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy (§3).

Z powyższych względów, uznając że obie rozpatrywane skargi nie mają zasadnych podstaw, Sąd Najwyższy orzekł stosownie do art. 398¹⁴ k.p.c.

=====